

Капустяк І. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ У СИСТЕМІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ

Сучасний розвиток цивілізації супроводжується низкою економічних, політичних, військових, соціальних проблем і негараздів, що позначаються на рівні розвитку окремих регіонів, територій, так і континентів, світу в цілому. Здатність будь-якого суспільства та будь-якої держави протистояти цим викликам часу істотним чином залежить і від особистих якостей окремої людини, і від характеристик соціальних груп (родини, громади, суспільства) [1].

Провідним засобом забезпечення підготовки особи, наділення її відповідними знаннями, уміннями й навичками завжди була освіта та освітня діяльність. Адже саме вони є визначальною умовою створення надійного фундаменту для формування особистості, що здатна виготовляти й користуватися сучасними досягненнями людства, забезпечувати їх своєчасне оновлення. На даному етапі розвитку суспільства освіта посідає одне з чільних місць серед факторів розвитку людства. Це пов'язано з переходом цивілізації до стадії формування інформаційного суспільства.

Уже зроблено певні кроки щодо утвердження європейських стандартів і принципів у системі освіти. У 2005 році Україна приєдналась до Болонського процесу, результатом чого стало посилення взаємодії систем вітчизняної та світової культури й освіти, усвідомлення необхідності запровадження у діяльність вищих навчальних закладів відповідних змін. Така модернізація покликана сприяти поліпшенню якості вищої освіти, підвищенню загальної інформованості, професійної компетентності, конкурентоспроможності знань і вмінь випускників, а також забезпеченню їх затребуваності на світовому ринку праці.

Перемога Революції гідності дала початок адекватним законодавчим змінам у системі освіти. 1 липня 2014 року Верховна Рада України ухвалила новий Закон «Про вищу освіту», який мав на меті наблизити вищу освіту до європейських стандартів та підвищити конкурентоздатність вітчизняних ВНЗ; створити можливості для наукових досліджень у рамках ВНЗ; значно розширити їх автономію; вивести українську освіту на якісно новий рівень; сприяти її входженню до європейського науково-освітнього простору.

Новий закон ввів багато позитивних моментів, але призвів і до появи нових проблем. Так, Закон запроваджує принцип поєднання колегіальних

та єдиноначальних засад в управлінні. Але для його реалізації потрібне чітке визначення, за що відповідає кожний орган і які повноваження він для цього має. Необхідно точно визначити, в яких випадках застосовується принцип єдиноначальності, а в яких – колективне прийняття рішень. Цього в чинному Законі немає. Відповідно тексту Закону, діяльність вищого навчального закладу провадиться, зокрема, на основі принципу «розмежування прав, повноважень і відповідальності органів управління вищого навчального закладу та його структурних підрозділів». Але чіткого розмежування та визначення цих прав, повноважень і відповідальності Закон не містить [2]. Також, у Законі відсутні деякі визначення, а саме: освітньо-кваліфікаційна характеристика, засоби діагностики якості вищої освіти, державний стандарт, галузевий стандарт тощо. Програма підготовки називається і освітньою, і освітньо-професійною, і освітньо-науковою.

Закон установлює стандарти освітньої діяльності (СОД), в яких визначається сукупність вимог до ВНЗ і наукових установ, і стандарти вищої освіти (СВО), в яких визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності ВНЗ і наукових установ. Згідно Закону, СОД і СВО розробляються і затверджуються МОН України за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. СВО розробляються з урахуванням пропозицій галузевих державних органів, до сфери управління яких належать вищі навчальні заклади, і галузевих об'єднань організацій роботодавців. Однак, закон не встановлює обов'язкових вимог до роботодавців щодо участі їх в освітньому процесі, зокрема при розробленні СВО [3]. Тобто розроблення в обов'язковому порядку професійних стандартів Законом не передбачено. Також, при видачі диплому молодшого бакалавра, бакалавра, магістра зазначаються назва вищого навчального закладу, що видав цей документ, а також кваліфікація, що складається з інформації про здобутий особою ступінь вищої освіти, спеціальність та спеціалізацію, та в певних випадках – професійну кваліфікацію. І постає питання, що таке «певні випадки» і «непевні випадки»

Таким чином, можна зробити висновок, що Закон України «Про вищу освіту» редакції 2014 року має певні позитивні зміни, однак потрібно враховувати і реалії сучасного життя. Необхідно виробити такий підхід до реформування вищої освіти, який був би реалізований комплексно та системно на основі окремої концепції. Метою цієї концепції, як і в цілому реформування освітньої сфери, слід визнати підняття освіти та освітньої діяльності на істотно новий рівень їх функціонування, формування нової парадигми освітніх процесів, в межах якої вони будуть визнані державою за основу її розвитку. У такій концепції освіта та освітня діяльність повинні сприйматися та визнаватися державою засобом формування культурної, духовної та інтелектуальної сфер сучасного покоління

громадян України, яке здатне діяти творчо, виробляти нове знання, користуватися ним, забезпечувати його своєчасне оновлення, тим самим забезпечуючи інноваційний характер розвитку суспільства й держави, виступати чинником зміцнення суверенітету та незалежності нашої країни.

Література

1. Гусаров С. М. Законодавство України про вищу освіту та актуальні проблеми його розвитку / С. М. Гусаров // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2013. – № 1. – С. 7-12.

2. Кравець В. Актуальні проблеми та завдання вищої школи у світлі нового Закону України «Про вищу освіту» / В. Кравець // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 14. – С. 15-27.

3. Аліксієвець М. Наука у системі реформування вищої школи в контексті Закону України «Про вищу освіту» / М. Аліксієвець // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2014. – Вип. 14. – С. 33-40.

УДК 159.938.363.5:004.738.5(043.2)

Козакевич І. В., магістр,
Факультет економіки і управління,
Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя
Науковий керівник: Воронкова В. Г., д.ф.н., професор

ФОРУМ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ СПІЛКУВАННЯ

Глобалізація, що стала виразною тенденцією розвитку сучасного світу, проникає в усі сфери життя. Не стало виключенням і спілкування. Сьогодні важко все когось здивувати мобільним телефоном, смартфоном чи планшетом. Соціальні мережі охопили світ, а спілкування стало доступним у самих різноманітних формах. Однією з них стали форуми.

Це слово прийшло до обігу з стародавнього Риму. Тоді саме таку назву мали міські ринкові площі, де збиралися громадяни для обговорення державних проблем. Це були своєрідні центри римського державного життя [1].

Сьогодні поняття форуму певним чином трансформувалося та має декілька схожих значень. Іноді це слово використовується для визначення того, що виступає центром або осередком, де збираються люди для того, щоб висловити власні думки з приводу певної проблеми. В політичній сфері форум являє собою широку трибуну для суспільно-політичних виступів. Також форум тут використовується для зібрання багаточисельної аудиторії за участю представників великої кількості